

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2017. május 25.

OLASZ NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Általános útmutató

A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.

Olvasott szöveg értése

- **Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.**
- Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. **Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.**
- **A vizsgázó válaszaiban előforduló nyelvtani és helyesírási hibák csak akkor befolyásolják az adható pontszámot, ha miattuk érthetetlen a válasz.**
- Minden részfeladatra egy pont adható. Plusz pont vagy fél pont nem adható!

Compito 1 (10 ponti)

1. E
2. B
3. I
4. N
5. A
6. M
7. G
8. H
9. O
10. D

Compito 2 (8 ponti)

11. B
12. D
13. B
14. C
15. A
16. C
17. D
18. A

Compito 3 (7 ponti)

19. villaggi
20. vigore
21. pioggia
22. colore
23. arancione
24. svolto
25. passare

Compito 4 (5 ponti)

26. cima
  27. passione
  28. impaurito/a
  29. foglie/fronde
  30. disperato
-

Nyelvhelyesség

- **A nyelvhelyességi vagy helyesírási szempontból hibás megoldás nem fogadható el.**
- **Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.**

Compito 1 (8 pont)

1. in
2. in
3. nella / dalla
4. Dal/Nel
5. In
6. da
7. di
8. del

Compito 2 (8 pont)

9. lei
10. quello
11. che
12. quel
13. proprie
14. cui
15. Alcuni
16. qualsiasi

Compito 3 (8 pont)

17. cinematografiche
18. a
19. mantenerla
20. eravamo appena usciti
21. aveva perso
22. citarne
23. mi rendo conto
24. ci sono più

Compito 4 (6 pont)

25. delle
26. proseguite
27. sarà / è
28. rispettare
29. Vi /vi
30. contenute

Hallott szöveg értése

- **Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.**
- **A vizsgázó válaszaiban előforduló nyelvtani és helyesírási hibák csak akkor befolyásolják az adható pontszámot, ha miattuk érthetetlen a válasz.**

Compito 1 (8 pont)

1. Dopo aver trovato un'informazione su Internet prova a scriverla, per non dover cercarla un'altra volta.
ricordarla / memorizzarla
2. Il rischio è che avendo il computer tu perda il gusto di metterti le informazioni in iscritto.
mente /cervello / testa
3. Se non eserciti la memoria, diventi un fallito.
idiota/ imbecille / ignorante / (uno) stupido
4. Fai gare di memoria sui libri che hai studiato.
letto
5. Con internet si può chattare con il futuro del mondo.
(la) storia
6. La tua testa si popolerà di fantasmi, storie, ricordi di ogni tipo.
personaggi
7. Da vecchio avrai la sensazione di aver vissuto due vite.
mille
8. Gli amici che non avranno coltivato l'amicizia avranno vissuto solo una vita.
(la/ la loro) memoria

Una lettera al nipote

Caro nipotino mio,

vorrei parlarti di una malattia che ha colpito la tua generazione: la perdita della memoria. È vero che se ti viene il desiderio di sapere chi fosse Carlo Magno o dove stia Kuala Lumpur non hai che da premere qualche tasto e Internet te lo dice subito. Fallo quando serve, ma dopo che lo hai fatto prova a ricordare quanto ti è stato detto per non essere obbligato a cercarlo una seconda volta se per caso te ne venisse il bisogno. Il rischio è che, siccome pensi che il tuo computer te lo possa dire a ogni istante, tu perda il gusto di mettertelo in testa. Sarebbe un poco come se, avendo imparato che per andare da via Tale a via Talaltra, ci sono l'autobus o il metro che ti permettono di spostarti senza fatica tu pensi che così non hai più bisogno di camminare. La memoria è un muscolo come quelli delle gambe, se non lo eserciti si avvizzisce e tu diventi (parliamoci chiaro) un idiota.

Quindi ecco la mia dieta. Ogni mattina impara qualche verso, una breve poesia. Se non ti piace la poesia fallo con le formazioni dei calciatori, ma attento che non devi solo sapere chi sono i giocatori della Roma di oggi, ma anche quelli di altre squadre. Fai gare di memoria sui libri che hai letto. Chi era a bordo della nave di nome Hispaniola alla ricerca dell'isola del tesoro? Chi erano i domestici dei tre moschettieri e di D'Artagnan? Bada bene che questo si fa benissimo anche su Internet. Che è da usare non solo per chattare con gli amici ma anche per chattare (per così dire) con la storia del mondo. Come si chiamavano le navi di Colombo? Quando sono scomparsi i dinosauri? L'arca di Noè poteva avere un timone?

Sembra un gioco (ed è un gioco) ma vedrai come la tua testa si popolerà di personaggi, storie, ricordi di ogni tipo. Verrà il giorno in cui sarai anziano e ti sentirai come se avessi vissuto mille vite, perché sarà come se tu fossi stato presente alla battaglia di Waterloo, avessi assistito all'assassinio di Giulio Cesare. Altri tuoi amici, che non avranno coltivato la loro memoria, avranno vissuto invece una sola vita, la loro, che dovrebbe essere stata assai malinconica e povera di grandi emozioni.

(<http://espresso.repubblica.it/visioni/2014/01/03/news/umberto-eco-caro-nipote-studia-a-memoria>)

Compito 2 (8 pont)

Vero Falso

9.		X
10.		X
11.	X	
12.	X	
13.		X
14.	X	
15.	X	
16.	X	

Un nuovo modo di fare agricoltura

Sara Livoni è una delle pioniere di un nuovo modo di fare agricoltura sempre più attento all'ambiente e alla qualità. Ecco la sua testimonianza:

“La terra e gli animali hanno fatto parte della mia vita da sempre. Spinta dall'amore per la natura, ho deciso di proseguire l'attività di famiglia. Nella nostra azienda attualmente alleviamo circa 160 animali, tra vitelle, manze, vacche, tutte di razza pezzata rossa. La nostra è un'azienda a conduzione familiare. Insieme a mia madre mi occupo della mungitura ogni mattina e di tutti gli aspetti amministrativi. Mio padre, invece, si occupa dell'alimentazione degli animali e delle attività in campo. Le nostre giornate sono intense. La mattina la sveglia suona all'alba, ma la passione per ciò che facciamo è il nostro motore.

Per noi è importante proseguire la tradizione, ma anche portare in azienda un po' di freschezza e innovazione.

Facciamo parte di un progetto molto importante che si occupa di aziende agroalimentari 100% friulane. Il latte che producono i nostri animali diventa formaggio di sola pezzata rossa italiana, un prodotto molto pregiato e apprezzato. Il latte, circa 37 quintali prodotti ogni due giorni, viene lavorato nelle latterie locali, dove, a turno, ogni socio fa il formaggio per poi venderlo.

Le difficoltà però non mancano. Basti pensare che per produrre un litro di latte i costi si aggirano intorno ai 31 centesimi e per noi allevatori la ricompensa è di 34 centesimi al litro. Un altro problema è la concorrenza di Paesi europei come la Germania e quelli dell'Est, che esportano in Italia il latte per 28 centesimi al litro. Speriamo fortemente in una ripresa del settore per poter continuare a fare questo mestiere con serenità. Per noi la salvaguardia del made in Italy e la tracciabilità del prodotto sono obiettivi fondamentali. Essere innovativi, in fondo, in questo settore, significa proporre sul mercato prodotti di qualità certificata”.

(http://d.repubblica.it/attualita/2015/11/24/news/contadine_e_innovative_4_storie_di_giovani_imprenditrici_agricole)

Compito 3 (8 pont)

17. arti marziali
18. (la) timidezza / (l')inadegutezza / (era) timido / inadeguato
19. (di) dentista
20. (il) pugilato / (il) sollevamento pesi
21. (il) sollevamento pesi / (il) pugilato / (la) boxe
22. due-tre settimane prima / 2-3 settimane prima
23. (alla / di) schiena / dolore alla schiena / mal di schiena
24. per meccanismi culturali / per motivi culturali/ per la nostra cultura

Il corpo come strumento per l'attore**Come avviene che il corpo diventi uno strumento di lavoro per un attore?**

Il corpo ci parla. Noi occidentali tendiamo a dividere drasticamente corpo e anima, ma siamo una cosa sola. Se si moltiplicano le scuole di yoga e meditazione è proprio perché lì si cerca di ricreare quel linguaggio che abbiamo perso. La mia vita da quando pratico arti marziali si è trasformata radicalmente, ma non solo in termini di benessere fisico, soprattutto è cresciuta in me la capacità di gestire stress, emozioni negative, sforzi.

Come è arrivata la decisione di diventare attore?

Ho cominciato a fare questo mestiere perché ero timido, per affrontare la mia inadeguatezza, ma in realtà avevo intrapreso tutt'altro percorso: studiavo per diventare dentista. Senza sapere veramente perché, in parallelo mi sono iscritto anche a un corso di recitazione. Ero un ragazzo atletico, ma quello che mancava era il rapporto tra le diverse parti in cui pensavo di essere diviso. Facendo il corso di recitazione ho capito che la mia timidezza era in qualche modo cementata da alcuni degli sport che praticavo: né il pugilato né il sollevamento pesi erano liberatori. Sono esercizi che irrigidiscono, rafforzano la chiusura. Ora ho capito quei meccanismi: se ho un provino o una scena importante, comincio due, tre settimane prima a fare esercizi di rilassamento. Così riesco a gestire meglio le mie emozioni, ad accogliere la mia insicurezza, invece di respingerla.

Capita che il corpo sia nemico qualche volta?

Come noi appariamo e quello che sentiamo dentro di noi non sempre coincidono. Spesso mente e corpo non vogliono collaborare. Anni fa mi è venuto un forte dolore alla schiena perché non ho ascoltato quello che il corpo mi diceva e ho esagerato. Un errore che adesso non farei più.

Come reagisce allo sguardo degli altri?

Dipende da che tipo di sguardo è. Se chi mi guarda lo fa con curiosità, mi vuole conoscere, capire chi sono, allora mi fa piacere. Se chi lo fa mostra la volontà di cercare il difetto, lo trovo antipatico. Credo che per meccanismi culturali ci guardiamo troppo poco. Ti guardo per come ti vesti, per come appari, ma è raro che lo sguardo sia diretto negli occhi. La recitazione stabilisce un contatto, cerca una chimica con chi ti guarda: e se la reazione scatta è bellissimo.

(<http://www.iodonna.it/personaggi/interviste-gallery/2016/06/17/io-e-il-mio-corpo>)

Átváltási táblázat

Feladatpont	Vizsgapont
24	30
23	29
22	27
21	26
20	25
19	24
18	22
17	21
16	20
15	19
14	17
13	16
12	15

Feladatpont	Vizsgapont
11	14
10	12
9	11
8	10
7	9
6	7
5	6
4	5
3	4
2	2
1	1
0	0

Az íráskészség értékelése

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	4
Szókincs, kifejezésmód	4
Nyelvhelyesség, helyesírás	4
Összesen	12

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom és a szöveg hosszúsága* szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta őket; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondat szerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Értékelési skála (első feladat)

Tartalom és a szöveg hosszúsága

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki.</p> <p>A szöveg nem rövidebb, mint a megadott hosszúság.</p>	<p>A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a harmadikat csak részben.</p>	<p>A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a harmadikat egyáltalán nem; illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.</p>	<p>A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak egyet vagy kettőt részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem.</p>

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 225 szót**, a *Tartalom és a szöveg hosszúsága* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A *Tartalom és a szöveg hosszúsága* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **60 szónál rövidebb**.

Szókincs, kifejezőmód

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.</p>	<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra.</p> <p>A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.</p>	<p>A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra.</p> <p>Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a mondanivaló megértését is.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a szöveg megértését.</p>

Nyelvhelyesség, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondatszerkesztése is igényes.</p> <p>A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba található benne.</p>	<p>A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára és az igényes mondatszerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, és nem törekszik igényes mondatszerkesztésre.</p> <p>A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló, vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi.</p> <p>A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	6
Szövegalkotás	2
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvhelyesség, helyesírás	5
Összesen	18

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom és a szöveg hosszúsága* szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, milyen mélységben tárgyalta őket, mennyire sikerült a témát tágabb kontextusba helyezni és érvekkel alátámasztania véleményét; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szövegalkotás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok, az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése; megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés és befejezés; hogy a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondat szerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Értékelési skála (második feladat)**Tartalom és szöveg hosszúsága**

6 pont	5–4 pont	3–1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Mind a négy irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. A szöveg nem rövidebb, mint a megadott hosszúság.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül kettőt megfelelően dolgozott ki, a másik kettőt csak részben (5 pont), illetve egy irányító szempontot megfelelően, a másik hármát csak részben (4 pont).	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a másik kettőt egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 375 szót**, a *Tartalom és a szöveg hosszúsága* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A *Tartalom és a szöveg hosszúsága* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **100 szónál rövidebb**.

Szövegalkotás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok, érvek elrendezése logikus. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hozott létre. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű, sok a gondolatismétlés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll.

Szókincs, kifejezőmód

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a szöveg megértését is.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a mondanivaló megértését.

Nyelvhelyesség, helyesírás

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondat szerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz.	A vizsgázó törekszik az igényes nyelvtani szerkezetek használatára, az igényes mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, nem törekszik igényes mondat szerkesztésre. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba található.